

A Fővárosi Ítéltábla a Szabó és Zeller Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt(.....) kirendelt felszámoló:(.....) felperesnek a dr. Csépké Attila ügyvéd (.....) által képviselt(.....) alperes ellen kártérítés iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2011. október 6-án kelt 5.G.40.325/2010/13. számú ítélete ellen, a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, és az államnak - külön felhívásra - 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A peres felek között 2002. április 25-én vállalkozási szerződés jött létre. Felperes a helyrajzi számú ipartelep ingatlanra egycsarnok megépítését vállalta a későbbiekben módosított 65.904.600 forint vállalkozó díjért.

A felek közt vita támadt az elszámolást illetően. A felperes pert kezdeményezett a Gödöllői Városi Bíróság előtt, mely a 9.G.21.764/2005/23. számú részítéletével döntött a vállalkozói díjjal kapcsolatos kereset tárgyában. A felperesnek a 2005. november 14. napján a keresetfelemelés körében előterjesztett 1.497.695 forint árfolyamvesztéséből adódó kárigénye vonatkozásában a pert a 2006. február 15-én kelt 9.G.21.764/2005/8. számú jegyzőkönyvbe foglalt végzésével elkülönítette.

A Pest Megyei Bíróság a 2008. december 11-én kelt 9.Gf.24.884/2006/58. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét megváltoztatva, alperes marasztalásának összegét 9.527.879 forintról felemelte 14.527.879 forintra, mely összegből 8.546.879 forint után 2006. április 5-től késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte az alperest.

A felülvizsgálati eljárásban a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a 2009. szeptember 10-én kelt Pfv.VII.20.511/2009/4. számú részítéletével a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.

A Fővárosi Bíróság a 2008. február 13. napján jogerőre emelkedett 1.Fpk.01-05-006531/24. számú végzésével elrendelte a felperes felszámolását, annak kezdő időpontja 2008. február 13. napja volt, a felszámolási kérelmet 2005. október 4-én nyújtották be.

A Fővárosi Bíróság a 2008. június 6-án kelt, és július 1. napján jogerős 1.Fpk.01-05-006531/59. számú végzésével közzétette, hogy az felperes ellen indult felszámolási eljárás egyezségkötéssel befejeződött, a felperes megszűnése nélkül.

Az alperes 2009. január 13-án a felperes részére a jogerős részíteleben megállapított összeget és kamatait megfizette.

A felperes 2011. augusztus 5-én „követelés adásvételi szerződést” kötött magánszeméllyel, melyben a jelen eljárásban érvényesített 34.678.600 forint összegű követelését is eladta, az összesen 54.847.000 forint követelésen belül azzal, hogy a vételárba beszámítottáktagi kölcsön címén fennálló 128.663.225 forint összegű, felperessel szemben fennálló követelést.

A felperes többször módosított kereseti kérelmében 25.160.369 forint vagyoni kár, ennek 2006. április 5-től számított késedelmi kamata, valamint 10.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kereseti kérelemből 481.769 forintot árfolyamveszteség címén jelölt meg, előadva, alperesnek a 8.546.879 forintot 2006. április 5-én kellett volna megfizetnie, de csak 2009. január 13-án teljesített. 2006. április 15-én 1 euró 266,08 forintot ért, 2009. január 13-án 281,73 forintot. A 8.546.879 forintot euróban átszámolva, annak 2006. évi értéke 30.337,12 euró, a 2009. évi euró értéken számított értéke 32.121,46 euró, a különbség 1784,34 euró, mely 481.769 forintnak felel meg. A Ptk. 339.§ (1) bekezdésére hivatkozva terjesztette elő kárigényét, mivel forgalma egy részét euróban bonyolítja, a fenti árfolyamveszteség érte. Ezen túlmenően kérte alperes

kötelezését 24.678.600 forint vagyoni kár megfizetésére, előadva, felszámolás alá került, mert a német részére nem tudta megfizetni 36.000 eurós tartozását, mivel alperes az ítéletben írt összeget részére nem fizette meg. Az ellene indított felszámolás megszüntetésre került, de neki meg kellett fizetnie 24.678.600 forint összegben a felszámoló díját, ezt is alperes magatartásának következményeként kellett kifizetnie. Előadta, a felszámolás elrendelése miatt értékesítése összeomlott, forgalma csökkent, veszteséges lett, a cég piacvezető pozíciója gyengült, üzleti világban elfoglalt helyében hátrány érte, ezért 10.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére is kérte alperest kötelezni. A vagyoni és nem vagyoni kárigénye után számított kamat mértékét a mindenkorin késsedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-al növelt összegében jelölte meg.

A továbbiakban kifejtette, a felszámolási eljárásra alperes jogellenes nem fizetése miatt került sor, ezt csak egyezséggel tudta elhárítani, mely többletköltséget eredményezett.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, az alapeljárásban a bíróság felperesi igénynek csak részben adott helyt, a kamatfizetés időpontját 2006. április 5-től állapította meg, 3.478.642 forint kamatfizetési kötelezettsége keletkezett, ezt teljesítette, sőt 4.413.461 forintot utalt.

Álláspontja szerint felperesnek a 2006.április 25. és 2009. január 13. közötti időszakra hivatkozása nem releváns, a felek forintelszámolásban állapodtak meg. Egyébként a végleges marasztalási összeg tartalmazta a perindítást követően benyújtott 8.546.879 forint összegű számlát is. Felperesnek nem okozhatott likviditási gondot, hogy alperes a részére megítélt 14.527.879 forint összeget nem fizette meg, az ítélet szerint a per ideje alatt ebből 5.981.000 forint kifizetését jogszerűen nem is igényelhetette volna. Felperes a 2004. szeptember 8-i cégbírósági bejegyzés szerint 116.000.000 forint törzstőkével rendelkezett, melyből 94.940.000 forint volt a pénzbeni betét. Így vélelmezhető, vagy felperes gazdálkodása volt olyan, hogy a törzstőkéjét felélte, és ezért nem tudta kifizetni a felszámolás alapját képező tartozását, vagy annak ellenére nem teljesített, hogy erre rendelkezésére állt az anyagi fedezet.

Véleménye szerint, ha felperes megalapozottan nyilatkozott a korábban betöltött vezető piaci pozíciójára, nehezen képzelhető el, hogy az alperessel szemben érvényesített összeg okozott számára likviditási nehézséget. Összességében az euró árfolyamváltozásból eredő árkülönbözet nem okozhatott többletkárt a felperesnél, a felszámolás pedig nem vezethető vissza a magatartására, a felperes piaci pozíció romlása pedig meg sem ítéelhető. Mindenki számára ismert a recesszió bekövetkezése, mely érintette az építőipart is.

Felperes ellen felszámolási eljárást kezdeményezett.

Felperes a 2011. szeptember 28-i előkészítő iratában jelentette be, hogy felperes követelését engedményezte. Csatolta a „követelés adásvételi szerződést”,

s bejelentette, a kitűzött 2011. október 6-i tárgyaláson jogutódként perbe kíván lépni, és ezt be fogja jelenteni.

A 2011. október 6-i tárgyaláson nem jelent meg.

Az elsőfokú bíróság a 2011. október 6-án kelt 5.G.40.325/2010/13. számú ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.000.000 forint perköltséget.

A határozat indokolásában a Ptk. 328.§ (1), 322.§-ai felhívása mellett utalt arra, a becsatolt „követelés adásvételi szerződés”-ből megállapítható, hogy felperes perbeli követelését magánszemélyre engedményezte. A felperes a saját személyéhez fűződő vagyoni, illetve személyéhez fűződő jogainak megsértésére alapozott nem vagyoni kárigényét engedményezte, ezt a megjelölt jogszabályok kizárják. Így perbeli igényét felperes joghatályosan nem engedményezhette, továbbá megállapította, a Ptk. 200.§ (2) bekezdése folytán a perben érvényesített követelések vonatkozásában megkötött „követelés adásvételi szerződés” semmis, így alanyváltozást az felperesi oldalon nem eredményezett. A semmisséget hivatalból észlelte, utalt az 1/2005. (VI. 15.) PK véleményre. a tárgyaláson nem jelent meg, jogutódként a perbe nem lépett be, így felperesi oldalon jogutódlás emiatt sem következhetett volna be.

A Pp. 164.§, és a Ptk. 339.§, 355.§-ai felhívása mellett hivatkozott arra, a bizonyítási teher kérdésében a felperest tájékoztatta, ennek ellenére a 481.769 forintos kárigénnyel kapcsolatban felperes nem igazolta sem a kár összegét, sem annak felmerülését, sem az alperesi késedelemmel való összefüggését. Ugyanígy nem tartotta megállapíthatónak az okozati összefüggést a felperes által a felszámoló részére kifizetett díj, annak nagysága, illetve alperesi késedelem között. A nem vagyoni kárigény vonatkozásában sem igazolta a felperes a kár bekövetkeztét, az összecszerűséget és az okozati összefüggést sem.

Az elsőfokú bíróság két tárgyaláson is felhívta felperest bizonyítékai előterjesztésére, de a felhívásnak nem tett eleget. A felszámolói díjjal kapcsolatosan a számlán kívül bizonyítékot nem csatolt, és bizonyítást nem ajánlott fel.

A Pp. 141.§ (2) és (6) bekezdése felhívása mellett - mivel a felperes alapos ok nélkül késlekedett a bizonyítékai előterjesztésével - az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján utasította el a keresetet, mint alaptalant.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte felperest az alperes javára ügyvédi munkadíj megfizetésére, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-a alapján állapította meg. A felperes eljárási illetékben való marasztalását mellőzte, mivel felperes az eredeti részítélettel már részben eldöntött keresetere leróta a 900.000 forint illetéket.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Annak megváltoztatását és a keresetének helyt adás mellett alperes első- másodfokú költségekben marasztalását,

másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, helytelen jogi következtetésekre jutott, a szükséges bizonyítást nem folytatta le.

A fellebbezése indokolásában állította, neve helyesenA 2011. október 6-i tárgyaláson bejelentette az elsőfokú bíróság részére, hogy akadályoztatása miatt csak később tud megjelenni, erre tekintettel kérte a megérkezése megvárását, vagy újabb tárgyalás kitűzését, de kérelmének a bíróság nem adott helyt.

Állítása szerint az elsőfokú bíróság jogsértően és tévesen értelmezte, alkalmazta a Ptk. 328.§-át, felperesi kereset kétirányú, egyrészt vagyoni, másodsorban személyi jellegű. A vagyoni természetű igény 25.160.369 forint, a nem vagyoni kárigény 10.000.000 forint, csak az utóbbi zárható ki az engedményezés köréből. Az elsőfokú bíróság a felperes ésközötti szerződést semmisnek tekintette, de az ítéletben nem indokolta meg, hogy azt mire alapozta. A Ptk. 328.§ (2) bekezdésére hivatkozás megalapozatlan, az mint semmisségi ok nem vehető figyelembe, jogszabályba ütközés nem állapítható meg. A jóerkölcsbe ütközés a perben és az ítéletben feltűntetésre nem került. A 2011. szeptember 28-i beadványában előadást tett, illetve okiratokkal igazolta a kárigényét. Az elsőfokú ítélet nem indokolta meg, ezeket a bizonyítékokat miért nem fogadta el.

Utalt arra, az első tárgyalás lényegében elmaradt, a második tárgyalás az előző tárgyalás elhúzódása miatt csak pár percesre sikeredett, a harmadik pedig hivatalból elhalasztásra került, a negyedik tárgyalási napon - 2011. október 6-án - kapta kézhez felperesi jogi képviselő alperes 2011. október 4-én kelt mellékletekkel ellátott beadványát, melyekre érdemben nem is tudott reagálni. Ehhez elengedhetetlen lett volna a jogi képviselő és megbízója közötti kapcsolat, melyre nem kapott időt. Az elsőfokú bíróság nem adott lehetőséget arra, hogy a 2011. október 6-ai tárgyaláson átadott alperesi beadványra felkészülhessen, nyilatkozattételre sem kapott megfelelő határidőt. Ezen súlyos eljárási szabálysértés indokolja a hatályon kívül helyezést.

A 2012. január 9-én érkezett beadványában - illetékfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelmében - előadta, a Fővárosi Bíróság elrendelte a felszámolását a 30.Fpk.01-11-005749/10. számú végzésével, és a 2011. november 30-ai végzésével kijelölte a felszámolást végző társaságot. (.....)

A felszámolást elrendelő végzés 2011. december 30-án jogerőre emelkedett, a felszámolás közzététele a Céglözlönyszámában történt meg.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében fenntartva korábbi álláspontját, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a felperes - bírói mérlegeléssel megállapított - másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

Előadta, felperes a felhívások ellenére bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a rendelkezésére álló határidőket elmulasztotta. Az engedményezéssel kapcsolatban vitatta és vitatja a felperesi egyszemélyes kft. tulajdonosa, ügyvezetője, valamint, mint magánszemély közötti szerződés jogszerűségét, azért is, mert felperes számára a szerződéskötés időpontjában ismert volt, hogy a társasággal szemben a felszámolási eljárást már elrendelték, a

jogügylet esetlegesen vagyonkimentésre is irányulhatott. Ezt látszik alátámasztani, hogy szemben a NAV Bűnügyi Főigazgatósága az ítélet kihirdetését követően eljárást indított, vélelmezhetően azért is, mert a 2008. évben elrendelt - 2010. júliusában megindított - végrehajtási eljárás lefolytatását hiúsíthatná meg ez a szerződés.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Mindenek előtt a Fővárosi Ítéltábla utal arra, a felperesi jogutódlás a perben nem következett be. A Pp. 61.§ (1) bekezdése értelmében, ha a per alapjául szolgáló jogviszonyban a polgári jog szabályai szerint valamelyik fél helyébe a per folyamán jogutód lép, a jogutód a perbe félként önként beléphet, illetőleg a jogutódot az ellenfél is perbe vonhatja.

A (2) bekezdés szerint a felperesi jogutód önkéntes perbelépéséhez a felperes hozzájárulása, az alperesi jogutód önkéntes perbelépéséhez pedig mindkét fél hozzájárulása szükséges.

A (3) bekezdés akként rendelkezik, a jogutód perbelépése, illetőleg perbevonása esetén a jogelődöt kérelmére az ellenfél hozzájárulásával a perből el kell bocsátani.

A 62. § (1) bekezdése kimondja, a jogutód perbelépését, illetőleg perbevonását írásban vagy a tárgyaláson szóval kell bejelenteni; a bejelentést közölni kell a felekkel, illetőleg a perbevont jogutóddal is.

A (2) bekezdés pedig azt is kimondja, a perbelépés vagy perbevonás, illetőleg a jogelődnek a perből való elbocsátása tárgyában a bíróság határozathozatal előtt a felet akkor is meghallgathatja, ha hozzájárulására nincs szükség.

A (3) bekezdés továbbá azt is kimondja, a jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép; a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak.

..... felperesi bejelentés ellenére a 2011. október 6-i tárgyaláson nem jelent meg. Perbelépése, illetve a felperesi jogelőd perből való elbocsátása tárgyában a bíróság határozatot nem hozott, így perbeli jogutódlás nem következett be, felperes pedig kereseti követelése tekintetében ezzel ellentétes nyilatkozatot nem tett,

keresete változatlanul fennmaradt. Mellőzte a Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróságnak az engedményezési szerződés semmisségével kapcsolatos megállapításait.

Az elsőfokú bíróság a felperesi kárigény kapcsán a tényállást helyesen állapította meg, és -a a Ptk. 339.§-a feltételeit megfelelően vizsgálva - helytállóan utalt arra, felperes nem igazolta kárának bekövetkeztét, sem annak összegét, sem alperesi magatartás jogellenességét, illetve a jogellenes magatartás és a kára bekövetkezte közötti okozati összefüggést. Többszöri bírói felhívás ellenére felperes állításait nem bizonyította. A felek közötti elszámolási vita, illetve alperes perbeli védekező magatartása önmagában nem jelent olyan jogellenességet, mely kártérítés alapja lehetne. Az a körülmény, hogy a megrendelő a vállalkozó igényét, követelését egészében, vagy részben vitatja, önként esetlegesen csak részben, majd pedig jogerős bírói ítélet alapján teljesít, nem minősül olyan jogellenes magatartásnak, amely a perbevitt követeléstől függetlenül, másik perben kártérítési igényt alapozhatna meg különös többtényállási elem nélkül.

Az önkéntes, határidőben történő teljesítés elmaradásának „kompenzálása” pedig a késedelmi kamat, az idegen pénz használatának ellentételezéseként, mint kárátalány szolgál. Az alperes által egyébként felhozott körülmények mellett egyértelműen felperes kötelezettsége volt annak bizonyítása, hogy felszámolására, illetve a piacvesztésére alperes jogellenes magatartásával összefüggésben került sor. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, e kötelezettségének nem tett eleget. Nem volt tehát megállapítható, ha a felperesnek merült is fel esetlegesen a keresetben érvényesített három „féle” (három tételből álló kára) az alperes jogellenes magatartásának lett volna nevezhető.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése, és 254.§ (3) bekezdése alapján - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A felperesi fellebbezés eredménytelen volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 239.§-a alapján kötelezte a felperest az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint fellebbezési illeték államnak történő megfizetésére, valamint az alperes javára a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére, annak mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján, az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíjat is figyelembe véve, az általános forgalmi adóval a 4/A§ alapján növelten, mérlegelés alapján mérsékelt összegben állapította meg.

Budapest, 2012. július 11.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok